

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้รูปแบบการบูรณาการการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่น บนฐานของภูมิปัญญาและสถานศึกษาในการพัฒนาและแก้ปัญหาการศึกษาในชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

สรุปผลการวิจัย

1. **สรุปผลการวิจัย : ข้อมูลเชิงปริมาณ** วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสำเร็จ/ข้อมูลเชิงปริมาณ

ชุมชน ในกระบวนการการพัฒนา มีส่วนร่วมในพัฒนาชุมชนพัฒนาการบูรณาการการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่นบนฐานของภูมิปัญญาและสถานศึกษาในการพัฒนาและแก้ปัญหาการศึกษา มีส่วนร่วมร้อยละ 80

เด็กนักเรียนในชุมชน ในกระบวนการการพัฒนา ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้แบบพัฒนาชุมชนพัฒนาการบูรณาการการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่นบนฐานของภูมิปัญญาและสถานศึกษาในการพัฒนาและแก้ปัญหาการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 100

การจัดการศึกษาในชุมชน ในกระบวนการการพัฒนา ครู สถานศึกษาพัฒนาชุมชนพัฒนาการบูรณาการการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่นบนฐานของภูมิปัญญาและสถานศึกษาในการพัฒนาและแก้ปัญหาการศึกษา มีส่วนร่วมและพัฒนา ร้อยละ 100

ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และ องค์กรชุมชน ในกระบวนการพัฒนามีส่วนร่วมร้อยละ 100

นักศึกษา ในกระบวนการการพัฒนา กิจกรรมพัฒนาชุมชนพัฒนาการบูรณาการการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่นบนฐานของภูมิปัญญาและสถานศึกษาในการพัฒนาและแก้ปัญหาการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 100

2. **สรุปผลการวิจัย : ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ** วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นการประมวลข้อมูลจากเครื่องมือวิจัย นำมาสังเคราะห์ และเขียนเชิงพรรณนาตามประเด็นที่ศึกษา

1. ได้รูปแบบการบูรณาการการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่นบนฐานของภูมิปัญญาและสถานศึกษาในการพัฒนาและแก้ปัญหาการศึกษาในชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนแบบสร้างตนเพื่อชีวิตและสังคม 8 ด้านได้รับการแก้ปัญหาตามแนวทางพัฒนา

2. เกิดเป็นองค์ความรู้ในการวิจัยและพัฒนาการแก้ปัญหาการศึกษาจากกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นกับชุมชนต่อไปในอนาคต ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้บริการวิชาการแก่สังคมในวงกว้าง นักวิจัยได้บูรณาการการเรียนการสอนกับการวิจัยในการพัฒนาครูนักวิจัยในชุมชน ร่วมกับนักศึกษาวิจัย ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่พบในชุมชน

3. ประชาชนในพื้นที่สามารถใช้ความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้อื่นจนเกิดเป็นเครือข่ายการแก้ปัญหาการศึกษาได้ รวมทั้งเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปปรับใช้เป็นเกณฑ์หรือตัวชี้วัดผลสำเร็จในระดับพื้นที่ และระดับประเทศ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษารับทบทวนชุมชน และผลการจัดค่ายปรับกระบวนการทัศนของนักศึกษาต่อชุมชน นำไปสู่การได้ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ส่งผลผลการบูรณาการการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่น บนฐานของภูมิปัญญาและสถานศึกษาในการพัฒนาและแก้ปัญหาการศึกษาในชุมชนเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ ได้ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในชั้นการตัดสินใจมีความสำคัญมากสาเหตุว่าการตัดสินใจจะส่งผลต่อการปฏิบัติการ และการปฏิบัติการจึงมีผลต่อไป ยังการรับผลประโยชน์และการประเมินผลในขณะเดียวกัน เพราะฉะนั้นการตัดสินใจจะมีผลโดยตรงต่อการรับผลประโยชน์และการประเมินผลด้วย รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff มีขั้นตอน 4 ขั้น ดังนี้ (1) ตัดสินใจ (2) ปฏิบัติการ (3) รับผลประโยชน์ (4) ประเมินผล(อัฟฮอฟฟ์(Cohen & Uphoff, 1977)

ผลที่ได้คือหลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่ท้าทายต่อเนื้อ และ เป็นฝ่ายกระทำ (Active Learning) มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และผู้เรียนกับผู้เรียน ปฏิสัมพันธ์ที่ช่วยขยายเครือข่ายความรู้ และ มีการสื่อสารโดยการพูดหรือการเรียนรู้มีดังนี้ (เต็มศักดิ์. www.temsak.com, 25/10/2553)

จากกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมดังกล่าว เป็นกระบวนการที่เน้นการเรียนการฝึกทักษะ และการสร้างเจตคติจากประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติ หรือเป็นผู้กระทำ เพื่อให้เกิดการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่การเรียนรู้ใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง เป็นการเรียนรู้ที่จะต้องเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนเอง และระหว่างผู้เรียนกับครูผู้สอน และผลที่ได้ (Product) จะก่อให้เกิดการขยายตัวของเครือข่ายความรู้ แนวทาง การปฏิบัติ และวิธีการปฏิบัติตนเองอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ โดยการถ่ายทอดภาษา การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การคิด วิเคราะห์ การสังเคราะห์ การสรุปผลและการนำความรู้ทักษะต่างๆ รวมทั้งเจตคติและค่านิยมที่พึงประสงค์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดเป็นทักษะชีวิตติดตัวของผู้เรียนตลอดไป

ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสามารถของแต่ละชุมชนที่รวมตัวกันของคนในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นในเมืองหรือในชนบททั้งที่รู้จักกัน โดยมีพื้นฐานของความมีจิตสำนึกที่ต้องการจะมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะแก้ไขปัญหา วิเคราะห์ทางเลือก และตัดสินใจเลือกนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้สำเร็จ พัฒนาไปสู่การแก้ไขปัญหาได้สำเร็จ พัฒนาไปสู่การแก้ไขปัญหาอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน ทำให้ชุมชนมีความสามารถที่พึ่งตนเองอย่างมีศักดิ์ศรี มีความภูมิใจ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังที่ ประเวศ วะสี (2540, หน้า 36-37) เสนอไว้ว่า ความเข้มแข็งของชุมชนมีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ ธรรมะ การเรียนรู้ และการจัดการ กล่าวโดยภาพรวม คือ ธรรมะ การเรียนรู้ และการจัดการ แต่ละองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งยังไม่เพียงพอที่จะเผชิญกับความยากของปัญหา แต่เมื่อทั้ง 3 เข้ามาผนวกกัน ศักยภาพอันสูงส่งจึงเกิดขึ้น การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเป็นเครื่องมือพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ กล่าวคือ เรื่องความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งยวดต่ออนาคตของประเทศ ควรที่ทุกฝ่ายในสังคมจะศึกษาให้เข้าใจและรณรงค์เคลื่อนไหวให้เป็นทิศทางและกระแสสังคมที่จะขับเคลื่อนนโยบายและการกระทำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจชุมชน ทรัพยากรทั้งของรัฐและเอกชนมีมากเกินไปที่จะสนับสนุนให้ชุมชนและเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง แต่ทรัพยากรเหล่านี้ใช้ไปอย่างกระจัดกระจายไม่เป็นระบบและไม่มีจุดรวมที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน การใช้ทรัพยากรอย่างเป็นระบบจะสนับสนุนความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจชุมชนได้

ประกอบกับ ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควบคุมมีปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ของการเรียนโดยใช้ภูมิปัญญาไทยบนฐานของชุมชน หมายถึง การเรียนที่นำเอาเนื้อหา ภูมิปัญญาไทย และวิธีการสอนแบบภูมิปัญญาไทยมาสอนให้นักเรียนและใช้กิจกรรมของชุมชนเป็นสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบนี้จะทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนได้ ตั้งแต่การกำหนดนโยบายการศึกษาในโรงเรียน การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนตลอดถึงการติดตามและประเมินผล ทั้งนี้กิจกรรมทางการศึกษาต่างๆ ต้องอยู่บนพื้นฐานของชุมชน ซึ่งหมายถึงชุมชนจะต้องมีสถาบันการเรียนรู้ของชุมชนเอง สถาบันการเรียนรู้ของชุมชนเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ พัฒนาความรู้ สร้างความรู้ใหม่ให้กับชุมชนโดยมีการบริหารจัดการโดยชุมชน และสร้างกระบวนการเรียนรู้จากการกำหนดกิจกรรมของชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการเรียนรู้ของชุมชนกับโรงเรียนในความหมายของการเรียนโดยใช้ภูมิปัญญาไทยบนฐานของชุมชนนั้น โรงเรียนถือเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน การเรียนในโรงเรียนและการเรียนในชุมชนจึงถือว่าเป็นกระบวนการเดียวกัน ผลการเรียนโดยใช้ภูมิปัญญาไทยบนฐานของโรงเรียน ที่นำเอาเนื้อหาภูมิปัญญาไทย และวิธีการสอนแบบภูมิปัญญาไทยมาสอนให้นักเรียนโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกเข้าสู่เนื้อหาวิชาที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละระดับ ซึ่งทั้งเนื้อหาวิธีสอน จำนวนคาบและเวลาเรียน ขึ้นอยู่กับการกำหนดร่วมกันของโรงเรียนและชุมชน การเรียนรูปแบบนี้โรงเรียนต้องสำรวจความต้องการและศักยภาพในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งด้านเนื้อหาผู้สอนและ

ผลกระทบต่อชุมชนในด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมการเมือง และสิ่งแวดล้อม นำมาจัดทำเป็นเนื้อหาวิชาภูมิปัญญาไทยผลักดันให้กลายเป็นหลักสูตรท้องถิ่นต่อไป (รุ่ง แก้วแดง. 2541: 230-241)

จากแนวคิดการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดการเรียนการสอนดังกล่าว จะพบว่าเป็นการร่วมมือระหว่างบ้าน ชุมชน โรงเรียน ที่มุ่งเน้นคุณภาพนักเรียน ได้เรียนสิ่งที่ใกล้ตัวตามสภาพความเป็นจริง ซึ่งเป็นวิถีชีวิตที่รักและหวงแหนภูมิปัญญาในท้องถิ่น เห็นคุณค่าและสืบทอดภูมิปัญญาอย่างภูมิใจ ควบคู่กับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยเฉพาะประชาธิปไตยที่เป็นวิถีชีวิตด้านคุณธรรม สำนึกศีลธรรมและปัญญาธรรมนอกจากวิธีการถ่ายทอดที่ต้องอาศัยเครือข่ายของการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541:91-92, 117-118) กระบวนการถ่ายทอดความรู้ของผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถนำมาใช้ในรูปแบบต่างๆ ได้ดังนี้

1. การจัดประสบการณ์ตรงในรูปแบบต่างๆ ให้กับผู้ที่มารับการถ่ายทอดให้เกิดการปฏิบัติจริง โดยเฉพาะวัยเด็ก ผู้ทรงภูมิปัญญาหลายท่านเห็นตรงกันว่า วัยเด็กเป็นวัยที่สำคัญต้องถ่ายทอดและปลูกฝังให้พวกเขาได้ปฏิบัติจริงเชิงวิทยากรการถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมายที่สถาบันและองค์กรต่างๆ จัดขึ้น

2. เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมายที่สถาบันและองค์กรต่างๆ จัดขึ้น

3. ถ่ายทอดผ่านสื่อประเภทต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ ตามเงื่อนไขและโอกาสที่มีเหล่านี้ เป็นต้น

4. การถ่ายทอดภูมิปัญญาในรูปแบบของสื่อการบันทึก โดยสอดแทรกในกระบวนการและเนื้อหาหรือคำร้องของบันทึก เช่น คำขอของภาคเหนือ คำร้องเหล่านี้จะกล่าวถึงประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น ศีลธรรมคำสอนของศาสนา การเมือง การปกครอง การประกอบอาชีพ การรักษาโรคพื้นบ้าน รวมทั้งการปฏิบัติตามจารีตประเพณีต่างๆ

วิธีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การเรียนการสอน อาศัยหลักการที่ โรงเรียนเป็นผู้นำกิจกรรมหรือเนื้อหาที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน ได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนให้เด็กได้เรียนรู้โดยคัดเลือกเนื้อหาหรือกิจกรรมให้สอดคล้องความต้องการของท้องถิ่น และโรงเรียนเชิญเจ้าของภูมิปัญญา เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและร่วมการเรียนการสอนและการพิจารณาภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดการเรียนการสอนอยู่ในดุลพินิจของโรงเรียนในด้านความเหมาะสมทั้งกิจกรรมเนื้อหาสาระและวัยของเด็กนักเรียนควรเป็นคณะกรรมการร่วมกันพิจารณา จากนั้นนำสิ่งที่ป็นองค์ความรู้ในท้องถิ่นมาจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนออกไปสำรวจแล้วนำมาจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรนำความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาสอดแทรก ในเนื้อหาวิชาที่สอนและจัดเป็นพิพิธภัณฑ์หรืออุทยานการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 28-29)

อีกประเด็นหนึ่งคือ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นกลยุทธ์การบริหารและการจัดการศึกษาที่กระจายอำนาจการตัดสินใจให้โรงเรียนค่อนข้างเบ็ดเสร็จจึงนับเป็นการบริหารจัดการ ที่ยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง เพราะความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการจัดการศึกษาที่แท้จริงนั้นอยู่ที่โรงเรียน จึงสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ ประเมินโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่นได้สำเร็จ สอดคล้องกับ ศิริธร พิมพ์ผด (2549: ออนไลน์) อธิบายว่า ความสำเร็จของการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง ไปสู่โรงเรียนที่จะทำให้โรงเรียนปรับเปลี่ยนสภาพไปสู่การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หรือการบริหารจัดการด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีความต้องการจำเป็นในเรื่องของการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพความสามารถของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นอย่างมากที่จะสร้างสรรค์ออกแบบระบบ และกระบวนการการบริหารที่มีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จให้โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา สามารถใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีดังนี้ คือ

1. การสร้างความตระหนัก / ความรู้ความเข้าใจใน SBM
2. การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหาร
3. การพัฒนาวิชาชีพครู
4. การมีวิสัยทัศน์
5. การบริหารจัดการที่เป็นระบบ
6. พัฒนาการมีส่วนร่วมในเรื่องการบริหารหลักสูตร
7. การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ
8. การมีวิธีคิดและวิธีปฏิบัติงานที่เป็นระบบ
9. การให้รางวัล (ศิริธร พิมพ์ผด .2549: ออนไลน์)

ดังนั้นจากการการบูรณาการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และสถานศึกษา จึงจัดการบูรณาการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่นบนฐานของภูมิปัญญาและสถานศึกษาในการพัฒนาและแก้ปัญหาการศึกษาในชุมชนเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ด้วยรูปแบบ “การพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อแก้ปัญหาการศึกษาในชุมชนแบบสร้างตนเองเพื่อชีวิตและสังคม” เพื่อการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน กับ ผู้บริหาร และคณะครูที่สอนในสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสาสนายไยรัก ประจำปีการศึกษา 2560 ด้วยกระบวนการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาการศึกษาในชุมชนแบบสร้างตนเองเพื่อชีวิตและสังคม” เพื่อการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน ได้ฝึกอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การบูรณาการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่นบนฐานของภูมิปัญญาและสถานศึกษาในการพัฒนาและแก้ปัญหาการศึกษาในชุมชนแบบมีส่วนร่วม ให้แก่คณะครูและนักศึกษา โดยจัดค่ายปรับกระบวนการทัศน์ต่อชุมชน จากนั้น จัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ PLC จำนวน 10 รายการ ทำให้อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และชุมชนได้รับการตอบสนองในหลายๆ ด้านพร้อมๆ กัน ซึ่งจะส่งผลให้มหาวิทยาลัยราชภัฏบรรลุปเป้าหมายดังกล่าว (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. 2560

ออนไลน์) และนักวิจัย ที่เป็นอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้บริการวิชาการแก่ชุมชน ตามพันธกิจหลัก ดังนี้

1. ได้พัฒนาผลงานด้านบริการวิชาการแก่ชุมชนจะเป็นงานหนึ่งที่เป็นรูปธรรมที่จะชี้แจงว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏทำหน้าที่มหาวิทยาลัยอุดมศึกษาเพื่อท้องถิ่นสมบูรณ์หรือไม่
2. ได้ให้บริการชุมชน ให้เหมาะสมกับศักยภาพของมหาวิทยาลัยตามกำหนดขอบเขตและแนวทางในการเพื่อชุมชนเข้มแข็ง
3. ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ปัญหาการจัดการศึกษาด้านการจัดการขององค์กรท้องถิ่น ที่กระจายอำนาจไปสู่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นทั้งที่ปรึกษา สนับสนุน ช่วยเหลือกิจกรรมทางวิชาการหลายๆ อย่างของมหาวิทยาลัยลงสู่ อบต. การฝึกสอนของนักศึกษาวิชาชีพประสบการณ์วิชาชีพครู การทำวิจัย การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการในองค์กรของท้องถิ่นโดยมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะป็นอาจารย์หรือนักศึกษาจะเป็นผู้ชี้แนะของท้องถิ่น
4. ได้ระดมทรัพยากรทุกด้านของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะป็นบุคลากร นักศึกษา ที่จะมาประสานภารกิจ เพื่อให้งานบริการวิชาการแก่ชุมชนประสบความสำเร็จ
5. รูปแบบการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนต้องหลากหลาย เป็นไปตามความต้องการของชุมชน และสอดคล้องกับศักยภาพของมหาวิทยาลัย
6. ประสาน แสวงความร่วมมือ กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งภายในและต่างประเทศที่จะมาร่วมการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน
7. ศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยจะต้องพัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศให้สมบูรณ์ที่ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์ได้
8. ได้ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ทุกคนในท้องถิ่น อาจจัดในรูปการอบรมระยะสั้น จัดสัมมนา และเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมาใช้สถานที่และแหล่งความรู้อย่างเต็มที่ ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นมหาวิทยาลัยที่ใหญ่ ต้อง

ปัญหาการศึกษาได้รับการแก้ไขตามแนวทางพัฒนา จากงานวิจัยของ สุกัญญา แก้วหาล้า (2558: 1-18) ได้ศึกษาวิจัยแนวทางทางการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลสถานสายใยรักเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา พบศักยภาพของชุมชน และปัญหาความต้องการ รวมถึงแนวทางพัฒนาเพื่อจัดการศึกษาในชุมชน 7 ด้าน ผลการแก้ปัญหาและการพัฒนาตามแนวทางที่ ต้องการที่กีดด้าน ดังนี้ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านงานพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้านงานวัดผลและประเมินผล ด้านงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านงานพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ด้านงานพัฒนาส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ และ ด้านงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอนตามแนวคิดของโคเฮน และ ฮัทโซบ ได้แก่ (1) ร่วมตัดสินใจ (2) ร่วมปฏิบัติการ (3) ร่วมรับผลประโยชน์ และ (4) ร่วมประเมินผล ผลการวิจัยที่เสนอแนวทางพัฒนาตามปัญหาและความต้องการ จากข้อค้นพบดังกล่าว

แสดงให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่โดยเฉพาะผู้ประกอบการตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องมีความต้องการหารูปแบบในการพัฒนาและแก้ปัญหาการศึกษาแบ่งได้ 7 ด้าน ที่สะท้อนความต้องการพัฒนาสถานศึกษาด้วยขอเสนอให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับครูในการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาผู้เรียน จัดการประกันคุณภาพการศึกษา และจัดสัมมนาและฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครูและผู้ปกครอง และติดตามการประเมินผลการวิจัย รวมทั้งต้องการให้ประชาสัมพันธ์การวิจัยที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น วิสัยทัศน์และภารกิจหลักของสถาบันที่สำคัญคือการพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการให้แก่ชุมชนท้องถิ่น ซึ่งภารกิจทั้งสามประการนั้นจำเป็นต้องมีการประยุกต์ใช้สหวิทยาการ และสามารถบูรณาการการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่นบนฐานของภูมิปัญญาและสถานศึกษาในการพัฒนาและแก้ปัญหาการศึกษาในชุมชนเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

เพื่อการนำไปใช้รูปแบบการบูรณาการการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่นบนฐานของภูมิปัญญาและสถานศึกษาในการพัฒนาและแก้ปัญหาการศึกษาในชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

เพื่อการวิจัยสามารถต่อยอดรูปแบบการบูรณาการการจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่นบนฐานของภูมิปัญญาและสถานศึกษาในการพัฒนาและแก้ปัญหาการศึกษาในชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน